

Sonor, ca acea muzică profundă de pe Valea Izei, Domnul Profesor Ioan Vancea ne-a predat conștiința de sine într-o Limbă Română. Cum să nu prețuiești un asemenea om care se ruga nu pentru el, ci pentru noi, cei mulți, risipitorii. Care am devenit tocmai lacrima lui. Plîngea pentru ucenici și atunci cînd avea rangul rigorii. A fost frumos ca umbra unei idei, i-ar fi spus Nichita. Era atît de vast în prețuirea elevilor încît a fost iubit pînă la datoria memoriei. Domnia Sa făcea parte dintre cei chemați să-l pună în icoană pe Eminescu pentru ca noi, mai ales cei adunați de pe ulițele satelor, la școli mai înalte să devenim prunci de Luceafăr. Domnul profesor Vancea făcea parte (Doamne, ce cutremurător trecut) din vechimea bucuriei de a fi dascăl pînă la sacrificiu. Adică parte firească din nobila școală românească. S-a stins Domnul Profesor Vancea!

Litele mari i se cuvin ca un respect academic. A fost un reper intelectual fără tăgadă pentru multe generații care i-au trecut prin dreptul fascinantei sale priviri. Trăia timpul Maramureșului într-o mare respirație. De la el am învățat că versurile poporului român din Maramureș nu-s cu nimic mai prejos decît poemele unor genii. Avea misiunea de a ne spune să nu fie risipită morala acestui spațiu. Avea în el tandrețea florii, dar și rigoarea țaranului care se bucură de lumina Soarelui. A crescut ramuri nenumărate pentru a ține în bătaia vîntului viforosul stejar din Nord. Pentru asta și-a întemeiat un regat al iubirii. Domnul Profesor a avut destinul păsării care învață tot timpul lecția zborului. Pentru mine a făcut parte dintre acei bărbați de spirit care au luminat Maramureșul. Alături de Gheorghe Chivu, Erache Titircă, Ion Ardeleanu-Pruncu, Ion Ardeleanu Mecena ori doctorul Ursu, a crezut în cultură ca o salvare a ființei. Era măreț cu o melancolie folositoare. Ne-a învățat iubirea de gramatică, dar și aritmetica iubirii de oameni. Știa că piramida numai ca idee de frumos are valoare. Pe mine m-a legat de lume pentru a fi om liber. Mi-a dăruit o casă cu pereți de ziuă și mi-a țesut destinul într-un covor de mare preț. De grinda cerului sta atîrnată lampa care nu se stinge niciodată. Și a venit invazia nopții! Cartea cea mare a rămas deschisă să putem citi destinul unui om de excepție. Ne-a lăsat însemnele magice ale Limbii Române. Cea vie și nemuritoare. Acum Maramureșul este mai săracă cu un stejar. Plecarea Domnului Profesor este o meditație pentru noi. Ne-a lăsat arta de a ne împodobi pe dinăuntru, să viețuim în somptuoasele brocarturi ale spiritului. Așa, pentru a nu deplînge existența unui abis. Nu, Domnul Profesor nu a plecat. El de abia acum vine înspre noi.

Autor: Gheorghe Parja

SURSA: Graiul.ro